

ભરાઈ ગયેલી લાઈન અને સાધનો – માથાનો દુઃખાવો

સપ્ટેમ્બર - ૨૦૧૯

યુએસબી એ એક અકસ્માતનું પુથ્યકરણ કરેલું જેમાં પ્રક્રિયામાં સમસ્યાને કારણે વેન્ટ ભરાઈ ગઈ (ચિત્ર-૧) અને કચરાની સર્જ ટાંકી ઉપર લગાવેલ રીલીફ પ્રણાલી પણ ભરાઈ ગઈ. જ્યારે મરમ્મત કરનાર માણસ સર્જ ટેન્કને સાફ કરવા, તેને ખોલવા ગયો ત્યારે અંદર ગયેલા દબાણને કારણે ઉપરનું ભારે ઢાંકણું દૂર તુટીને પડ્યું (ચિત્ર-૨) જેનાથી ત્યાં રહેલા ત્રણે વ્યક્તિઓ મૃત્યુ પામ્યાં. આવું શા કારણે થયું ?

ચિત્ર-૧ ભરાઈ ગયેલી વેન્ટ લાઈન

ટાંકી દબાણ નીચે હતી તો મરમ્મત કરનાર માણસોએ ટાંકી ખોલી કેમ ? પ્રક્રિયાની શરૂઆત વખતે પ્રક્રિયામાંથી ઓછા માત્રાની પ્રોડક્ટ, સર્જ ટાંકીમાં મોકલવામાં આવી જેણે ગેસ છોડ્યો અને વેન્ટ ભરાઈ ગયેલી હોવાથી ટાંકીની અંદર દબાણ વધ્યું. પ્રેસર ગેજ (ઈન્ડિકેટર) પણ ભરાઈ ગયો હોવાથી તેણે કોઈ દબાણ બતાવ્યું નહીં.

ચિત્ર-૨ છુટું પડેલું ઢાંકણ

શું તમને જાણ્યો છો ?

- ભરાઈ ગયેલી લાઈનો અને સાધનો માથાનો દુઃખાવો છે, તેની સુરક્ષિત રીતે સફાઈ કરવી એ ખૂબ હેરાનગતી વાળું કામ છે. ભરાઈ ગયેલ લાઈનો અને સાધનો કોઈ બીજા સાથે જોડાયેલા હોઈ શકે અને તે બીજા અહમ વિષય તરફ નિર્દેશ કરાવે છે. – જેમકે અગત્યના ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટેશન અથવા રીલીફ પ્રણાલી ભરાઈ ગયેલ છે.
- ઘણી વસ્તુઓ ભરાઈ જવા માટે કારણભુત હોય છે. ઉચ્ચ તાપમાને પીગળતાં પદાર્થો, પ્રક્રિયાના પ્રવાહમાં રહેલાં ઘન પદાર્થો અથવા કાટ ખાયેલ પ્રોડક્ટ પાઈપ. સાધનો ને ખોલવાનું ચાલુ કરતાં પહેલાં કે ભરાયેલા સાધનોને સાફ કરવા યોગ્ય આઈસોલેશનની જરૂર હોય છે. (લોટો-LOTO)
- લાઈનોને સાફ કરતાં પહેલાં લેવાના ચોક્કસ પગલાંની યાદી અને પદ્ધતિ તૈયાર હોવી જોઈએ અથવા તો બનાવી જોઈએ.

તમને શું કરી શકો ?

- ભરાઈ ગયેલી લાઈનો અને સાધનો બીજી સમસ્યા તરફ અંગુલીનિર્દેશ કરાવે છે જેમકે પ્રક્રિયામાં ગરબડ, વધારે પડતો કાટ વિગેરે. નાનકડા ભરાવાને પણ તુરત જણાવો ભલે પછી તે પ્રક્રિયામાં નાનકડી સમસ્યા ઉત્પન્ન થવાને કારણે હોય.
- સમયાંતરે લાઈનો અથવા સાધનો ભરાઈ જાય તો તેની તપાસ કરવી જરૂરી છે જેથી ગરબડને દુર કરી શકાય અને તેને સાફ કરવાની સમસ્યામાંથી પણ.
- લાઈનો અથવા સાધનોને સાફ કરતા પહેલાં તેનું પુથ્યકરણ કરો કે કામ કેવી રીતે કરવામાં આવશે અને સાફ કરતી વખતે બીજા કયા જોખમો રહેલા છે.

જ્યારે સાધનો ભરાઈ જાય ત્યારે એ એક ચેતવણી છે કે બીજા સાધનો પણ ભરાઈ ગયા હશે !